

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 3.7.2012 г.
COM(2012) 352 final

2012/0169 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно основните информационни документи за инвестиционни продукти

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2012) 187 final}
{SWD(2012) 188 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до подобряване на прозрачността на инвестиционния пазар за инвеститорите на дребно.

Инвестиционните продукти на дребно, които включват инвестиционни фондове, структурирани продукти и някои видове застрахователни договори, използвани за инвестиционни цели, са особено важни за удовлетворяване на потребностите на европейските граждани от продукти, с които да спестяват и инвестират, като същевременно те допринасят и за ефективността на капиталовите пазари, което подпомага икономическия растеж в ЕС.

Налице е обаче асиметричност на информацията за инвестиционни продукти между инвеститорите на дребно и създателите на такива продукти, които се стремят да ги продадат на тези инвеститори. В тази ситуация инвеститорите на дребно не са достатъчно подготвени да защитават собствените си интереси. Те често са изправени пред объркваща и прекалено сложна информация за възможните инвестиции, при която е трудно да се оценят или сравнят рисковете и себестойността на продуктите. Това нарушава ефективността на инвестиционните пазари и води до по-високи цени за инвеститорите. Освен това, то допринася пряко за закупуването на неподходящи продукти от инвеститорите на дребно, водещо до вреди за тези инвеститори чрез неочаквани разходи или загуби, пропуснати ползи, или, в най-лошия случай, загуба на спестяванията от цял един живот, което има драматични последици за инвеститорите и благосъстоянието на техните семейства.

Съществуващото оповестяване на информация се променя в зависимост от правната форма на продукта, а не от икономическото му естество или рисковете, които носи за инвеститорите на дребно. Сравнимостта, разбираемостта и представянето на информацията са променливи, така че средностатистическият инвеститор среща сериозни затруднения да направи необходимите сравнения между продуктите. Оповестяването на информация за продуктите действително често е насочено към намаляването на правните рискове за създателите, вместо към предоставянето на ефективна, открита и безпристрастна информация за продукта на потенциалните клиенти във форма, която те вероятно могат да разберат и използват. Информацията, различна от маркетинговата, като правило е много пространна и не подчертава в достатъчна степен основни въпроси или данни.

Значимостта на тези въпроси беше изведена на преден план от финансовата криза. Инвеститорите на дребно претърпяха парични загуби поради инвестиции, които носеха непрозрачни и неразбираеми за тях рискове. Освен това, инвестиционните продукти на дребно, включително структурираните продукти и застрахователните договори за инвестиционни цели често са били и продължават да се продават на инвеститори на дребно като заместители за по-прости продукти, като например спестовни влогове, макар инвеститорите на дребно невинаги да разбират разликите. В този контекст доверието на инвеститорите рухна: неотдавнашно проучване на мнението на потребителите в целия ЕС показва, че те имат по-малко доверие във финансовите услуги, отколкото в други промишлени сектори.

От първостепенна важност е да бъдат поставени стабилни основи при възстановяване на доверието. Съществен компонент на този процес е подобряването на разпоредбите за прозрачността, за да могат те да са в услуга на инвеститорите на дребно и да вземат предвид техните потребности.

ЕС вече предприе новаторски мерки чрез разработването на документа „основна информация за инвеститорите“ в ПКИПЦК (ОИИ-ПКИПЦК). Той беше разработен по нов начин на базата на строги изпитвания на подходите за оповестяване с участието на самите инвеститори на дребно и с цел максимално да се съкрати, опрости и концентрира предоставената информация, както и да се гарантира, че тя е разбираема за средностатистическия инвеститор.

Докато оповестяванията за ПКИПЦК вече бяха подобрени по този начин, тези за по-широката палитра от инвестиционни продукти на дребно още не са. Предстоящата задача е да се разгледат всички такива продукти: европейските инвеститори на дребно следва винаги да получават кратки, разбираеми и стандартизирани оповестявания, наричани в настоящия меморандум „основни информационни документи“ (ОИД), независимо в какъв продукт обмислят да инвестират.

Настоящото предложение за общоевропейски ОИД е породено от искането на ЕКОФИН, отправено към Европейската комисия през май 2007 г., да проучи съгласуваността на европейското право по отношение на различните видове инвестиционни продукти на дребно.

Първият етап от работата завърши с приемането на съобщението на Комисията относно пакетите инвестиционни продукти на дребно през април 2009 г. В съобщението Комисията заключи, че една устойчива и удовлетворяваща регулаторна среда за продажбата и оповестяването на инвестиционни продукти на дребно може да се създаде само чрез законодателна промяна на европейско ниво, тъй като липсата на ефективни правила на ниво ЕС благоприятства непоследователните практики в различните сектори. Съобщението посочи две области за по-нататъшна работа: правилата за продажбите и правилата за оповестяване на информация за продуктите. Настоящото предложение произтича от второто работно направление, свързано с оповестяването на информация за продуктите.

Предложението е под формата на регламент, който ще бъде подкрепен от подробни делегирани актове/актове за приложение. Регламентът постановява общите принципи по отношение на подхода и съдържанието. Предложените делегирани актове/актове за приложение ще стандартизират възможно най-много представянето на информацията, изисквана от настоящия регламент, но ще адаптират мерките както е необходимо за специфичните характеристики на други инвестиционни продукти на дребно и техните рискови профили, за да гарантират, че клиентите на дребно винаги получават основната информация, от която имат нужда, за да вземат информирани решения. Тези подробни мерки в крайна сметка ще образуват един пакет заедно с предложения регламент. Те ще окажат въздействие върху цялостните разходи, свързани с въвеждането на ОИД, така че вариантите за тези подробни мерки също ще бъдат подложени на изчерпателна оценка на въздействието.

Настоящото предложение е част от по-обширен законодателен пакет, посветен на възстановяването на потребителското доверие във финансовите пазари. Пакетът има още две части. Първата е основна преработка на Директива 2002/92/ЕО за

застрахователното посредничество, за да се гарантира, че клиентите ще получат високо ниво на защита, когато купуват застрахователни продукти. Последната част на пакета цели да укрепи функцията на депозитара за ПКИПЦК — основен градивен елемент за защитата на инвеститорите, предвиден от Директивата за ПКИПЦК. За да се гарантира трайната ефективност на този елемент, се предлагат и целенасочени изменения на Директива 2009/65/ЕО.

Мерките за оповестяване на информация за продукти, предложени в настоящия регламент, по-специално допълват мерките за защита на инвеститорите, свързани с инвестиционните консултации и услугите по продажбите. Що се отнася до продажбите на структурирани депозити, те са разгледани в предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите за финансови инструменти и за отмяна на Директива 2004/39/ЕО¹. Прегледът на Директивата за застрахователното посредничество по-специално ще се занимае с подобряването на правилата за продажбите на инвестиционни застрахователни продукти.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Инициативата е плод на пространен диалог и консултация с всички заинтересовани страни.

Тези консултации се проведеха на два етапа: първият следваше запитването на Съвета и предшестваще публикуването на съобщението на Комисията през 2009 г. Той включваше писмена покана за представяне на мнения през октомври 2007 г., становище за получените мнения през март 2008 г., технически семинар с представители на сектора през май 2008 г. и открито заседание на високо равнище през юли 2008 г. Вторият етап на консултацията беше съсредоточен повече върху конкретни елементи на работното направление за оповестяването и се проведе след съобщението. през октомври 2009 г. се проведе още един технически семинар, а през декември 2009 г. беше публикувана актуализацията относно дейността.

Паралелно с тези усилия, трите комитета на национални надзорни органи от ниво 3 (Комитета на европейските банкови надзорници (КЕБН), Комитета на европейските органи за застрахователен надзор и надзор на схемите за професионални пенсии (КЕОЗННСПП) и Комитета на европейските регулаторни органи на пазари на ценни книжа (КЕРОПЦК)) работиха съвместно, за да разработят позицията си по въпроса. Първият резултат беше съвместно внасяне в Комисията на три секторни доклада на 18 ноември 2009 г. Отчитайки междусекторното естество на това работно направление, през 2009 г. беше създадена работна група за пакетите инвестиционни продукти на дребно на ниво 3, която година по-късно представи на Комисията окончателния си доклад.

Комисията започна публична консултация относно конкретните варианти през ноември 2010 г. Комисията получи близо 140 становища, които бяха публикувани на интернет сайта ѝ. Отговорите в тази консултация показаха подкрепа от страна както на сектора, така и на потребителите и на заинтересованите страни от държавите членки за инициативата и предлагания широк подход. Разликите в становищата се

¹ COM(2011) 656 окончателен.

съсредоточаваха главно върху регулирането на обхвата на режима и степента, до която подходът към основната информация за инвеститорите в ПКИПЦК може да бъде копиран за други видове инвестиции на дребно.

Тези консултации бяха допълнени от серия обсъждания с представители на потребителите (FIN-USE, Financial Services Consumer Group, и Financial Services User Group), регулаторните органи (Комитета по финансови услуги, Европейския комитет по ценни книжа, Европейски комитет по застрахователно и професионално пенсионно осигуряване) и представители на сектора.

Настоящото предложение се опира на работата на трите комитета от ниво 3 (Комитета на европейските банкови надзорници, Комитета на европейските надзорни органи в областта на застраховането и професионалните пенсии и Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа²); изказани в процеса на консултации, семинари и срещи със заинтересованите страни мнения, както и на опита от режима на ключовата информация за инвеститорите, разработен за ПКИПЦК.

В съответствие със своята политика за по-добро регулиране Комисията направи оценка на въздействието на алтернативите на политика. Вариантите на политика бяха свързани с обхвата на новия режим, степента на стандартизация, отговорността за изготвяне на оповестяването и начина за гарантиране на ефективното му предоставяне на инвеститорите на дребно. Работата по оценката на въздействието беше подкрепена с редица изследвания, включително и новаторско изследване на някои поведенчески елементи, свързани с инвеститорите на дребно.

Проектодокладът за оценката на въздействието беше разгледан от Съвета за оценка на въздействието и изменен в съответствие с неговото положително становище от 15 април 2011 г. Освен други подобрения, беше изяснено и взаимодействието между предложението и други мерки за защита на инвеститорите, включително и тези във връзка с практиките за продажба, уточнен бе конкретният обхват на продукти и дружества, засегнати от предложението и възможното взаимодействие на предложенията с други области на правото на ЕС, анализът на вариантите беше задълбочен и разширен, а оценките на икономическата ефективност бяха преразгледани, за да включват вече предприетите по отношение на ПКИПЦК стъпки. Освен това анализът на другите фактори от значение за вземането на инвеститорски решения беше задълбочен, за да отрази по-ясно фактът, че оповестяването на информация е само един от факторите и че ролята на консултантите или предлагащите продукта може да бъде решаваща за определяне или повлияване на инвеститорския избор в много практически пазарни ситуации.

² Комитета на европейските банкови надзорници, Комитета на европейските надзорни органи в областта на застраховането и професионалните пенсии и Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа са комитетите, предшествващи съответно Европейския банков орган, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и Европейския орган за ценни книжа и пазари.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правно основание

Предложението се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз. То определя единни правила за оповестяване на информация за инвестиционни продукти за инвеститорите на дребно. Целта му е да гарантира, че инвеститорите на дребно могат да разберат основните характеристики и рискове, свързани с инвестиционните продукти на дребно, и да сравняват характеристиките на различни продукти. Същевременно то има за цел да гарантира равнопоставени условия на конкуренция между различните създатели на инвестиционни продукти и тези, които ги продават. Следователно, целта му е да определи единни условия за начина, по който инвеститорите в ЕС биват информирани за инвестиционни продукти посредством кратък документ, и за начина, по който им се предоставя тази информация. Ето защо, настоящото предложение хармонизира условията за дейност във връзка с информацията за инвестиционни продукти за всички участници на пазара за инвестиционни продукти на дребно, създателите на продуктите, лицата, които ги продават, и инвеститорите.

Различаващите се правила, които се променят в зависимост от сектора, предлагащ инвестиционните продукти, и националната нормативна уредба в тази област, създават неравнопоставени условия на конкуренция между различните продукти и канали за дистрибуция, като по този начин издигат бариери пред единния пазар на финансови услуги и продукти. Държавите членки вече са предприели разнопосочни и неkoordinирани действия във връзка с недостатъците на мерките за защита на инвеститорите и е вероятно този модел на развитие да продължи. Налице е все по-интензивна трансгранична търговия с инвестиционни продукти на дребно, но разнопосочните национални подходи ще доведат до различни степени на защита на инвеститорите, повишени разходи и несигурност за създателите и дистрибуторите на такива продукти, което представлява пречка пред по-нататъшното развитие на трансграничния инвестиционен пазар на дребно. По-нататъшното развитие в тази посока би изисквало възможности за лесно сравняване на продукти от различен тип в целия ЕС. Различните стандарти по отношение на оповестяването за инвеститорите затрудняват значително подобни сравнения. Подобни различия в правилата могат да възпрепятстват основните свободи и така да упражнят пряко въздействие върху функционирането на вътрешния пазар. Опитът в областта на ПКИПЦК също така показва, че различните национални подходи към оповестяването могат да предизвикат значителни изкривявания на конкуренцията. Следователно, подходящото правно основание е член 114 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

За да може инициативата да осъществи целта си, се смята за подходящо настоящото предложение да приеме формата на регламент. Настоящата мярка разглежда само оповестяванията, предназначени за инвеститори на дребно. Тя не разглежда други права и задължения на създателите на продукти, лицата, които продават инвестиционни продукти, или инвеститорите, за които случаи директивата може да е по-подходяща правна форма. Опитът показва, че ако оповестяването на информация трябва да съдържа стандартизирана информация, която да даде на инвеститорите възможност да сравняват различни инвестиционни продукти, това може да се постигне само с пряко приложими разпоредби, които не изискват от държавите членки да въвеждат никакви допълнителни мерки за прилагане. Ако изискванията за съдържанието и формата на оповестяването се различават между отделните държави членки в резултат на

транспонирането на директива, това би създало неравнопоставени условия на конкуренция за участниците на пазара и различни степени на защита на инвеститорите. Важно е настоящият регламент да наложи преки задължения на частни лица и дружества по отношение на изготвянето или предоставянето на оповестявания и обхватът на тези задължения не следва да зависи от национални мерки за прилагане.

3.2. Субсидиарност и пропорционалност

Според принципа на субсидиарност, заложен в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, действие на равнище ЕС следва да бъде предприемано само когато заложените цели не могат да бъдат постигнати самостоятелно в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от ЕС поради мащаба или въздействието на предложеното действие.

Целите на предложението, а именно да осигури равнопоставени условия на конкуренция в целия ЕС сред различните производители и търговци на инвестиционни продукти и да установи единна степен на защита на инвеститорите, като определи хармонизирани правила за прозрачност, не могат да бъдат постигнати чрез предприемане на действия на ниво държави членки. Националните подходи може да имат положително въздействие по отношение на защитата на инвеститорите в рамките на отделните държави членки. Но националните подходи са ограничени по подразбиране до територията на съответната държава. Освен това съществува и риск от разноречие в подходите към оповестяванията на информация за инвеститорите. Те не могат да създадат равнопоставени условия на конкуренция в рамките на целия ЕС за създатели и търговци на инвестиционни продукти и еднакво ниво на защита на инвеститорите по отношение на оповестяването на информация за инвеститорите в целия ЕС. Следователно е необходимо действие на ниво ЕС.

В съответствие с принципа на пропорционалност (член 5, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз) за постигането на целите на настоящата инициатива е необходимо и подходящо да се установят принципи във връзка със съдържанието и формата на оповестяването на информация за инвестиционни продукти на дребно, както и правила за съставяне и предоставяне на тази информация на инвеститорите на дребно. Тези изисквания следва да се разработят по-задълбочено на второ ниво, за да се постигне нужната съгласуваност на мерките за улесняване на сравненията между инвестиционни продукти, създадени в различните сектори.

3.3. Съответствие с членове 290 и 291 от ДФЕС

От 1 януари 2011 г. се прилагат регламентите за създаване на трите европейски надзорни органа — ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП³. В тази връзка Комисията би искала да припомни декларациите относно членове 290 и 291 от ДФЕС, направени от нея при приемането на регламентите на 23 септември 2009 г., според които: „По отношение на процедурата за приемане на регулаторни стандарти Комисията подчертава уникалния характер на сектора на финансовите услуги, който произтича от структурата Ламфалуси и е изрично признат в Декларация 39 към ДФЕС. Комисията има сериозни съмнения обаче дали ограничаването на ролята ѝ при приемане на делегирани актове и мерки за изпълнение е в съответствие с членове 290 и 291 от ДФЕС.“

³ Регламент (ЕС) № 1093/2010, Регламент (ЕС) № 1094/2010 и Регламент (ЕС) № 1095/2010; ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12.

3.4. Подробно обяснение на предложението

3.4.1. *Инвестиционни продукти, които следва да бъдат придружени от ОИД при продажбата на инвеститори на дребно*

Инвестиционните продукти могат да приемат различни юридически форми, така че едно и също инвестиционно предложение да бъде достъпно в различни сектори. Този модел на създаване може да остави впечатление, че продуктите са съвсем различни, дори когато основополагащите икономически цели са сходни (напр. фонд, депозит и обвързан с инвестиционен фонд застрахователен договор може да изглеждат различни, но могат да се използват за представянето на едно и също инвестиционно предложение). Всички тези продукти се обръщат към една сравнително проста потребност: натрупване на капитал, което да надскочи безрисковата норма на възвръщаемост. Макар тези продукти да се различават по предлаганото от тях — някои съчетават перспективата за натрупване на капитал с капиталова гаранция, докато други не; някои съчетават инвестиционен елемент с друг елемент (като например предлагане на животозастрахователни премии) — те всички се продават на инвеститори на дребно, които се обръщат към финансови посредници или пряко към създателите на продукти в търсене на продукти за натрупване на капитал.

Такива инвестиционни продукти излагат инвеститора на колебания в пазарната стойност на активите или в дивидентите, които се реализират от тях. Но това излагане на риск не е пряко, както например когато инвеститорите сами купуват конкретни активи. Вместо това, продуктите и техните създатели посредничат между инвеститорите и пазарите чрез комбинация от събиране на активите в пакети или други механизми, които се различават от прякото купуване („пакетиране“). Подобни механизми могат да включват техники като обединяване на капитал от множество инвеститори за колективна инвестиция или въздействие върху експозициите чрез дериватни инструменти. Тези техники могат да увеличат сложността, разходите и неяснотите във връзка с продукта. Те обаче могат да способстват и за разпределяне на риска и да донесат други ползи, с които инвеститорът не би разполагал, действайки сам; те позволяват на обикновените инвеститори да участват по-ефективно на инвестиционните пазари, което води до формирането на по-широки капиталови пазари и по-добри възможности за инвеститорите, които се опитват да разнообразят инвестиционните си експозиции. За да се обхванат всички подобни продукти, определението за инвестиционни продукти в настоящия регламент упоменава изрично тази „пакетна“ форма. Съобщението на Комисията от април 2009 г. конкретно споменава пакети инвестиционни продукти на дребно; в резултат на консултациите настоящият регламент привежда в действие това съсредоточаване върху пакетите от инвестиционни продукти чрез позоваване на непрекия характер на държането на активи.

Подобно определение би включвало продукти с капиталови гаранции, както и такива, при които освен капитала се гарантира и част от възвръщаемостта; инвестиционни фондове, както от отворен, така и от затворен тип, включително ПКИПЦК; всички структурирани продукти, независимо от формата им (напр. пакети като застрахователни полици, фондове, ценни книжа или банкови продукти), застрахователни продукти, за които сумата при предсрочно прекратяване се определя непряко от възвръщаемостта по собствените инвестиции на застрахователните компании или дори рентабилността на самите компании, както и дериватни инструменти. Някои от тези продукти може да се използват като индивидуални

пенсионни продукти на дребно, т.е. средства за натрупване за целите на пенсионното планиране.

В резултат на това определение, следните продукти не са обхванати от настоящия регламент:

— продукти, при които точната възвръщаемост е определена предварително за целия жизнен цикъл на продукта, тъй като дължимата сума не се влияе от колебания в стойността на други активи (няма инвестиционен риск);

— обикновени акции и облигации, доколкото те не съдържат механизъм, различен от прякото държане на съответните активи;

— неструктурирани депозити, т.е. депозити, които се определят от лихвен процент като например . EURIBOR или LIBOR;

— застрахователни продукти, които предлагат само застрахователни премии, например чисто защитни застрахователни продукти или продукти, различни от животозастраховащите, които предоставят гарантирана сума при предсрочно прекратяване, изложена на колебания в показателите на един или повече активи или референтни стойности.

— схеми за професионално пенсионно осигуряване, обхванати от Директива 2003/41/ЕО или Директива 2009/138/ЕО.

— пенсионни продукти, които съгласно националното законодателство изискват финансов принос от работодателя и при които работникът не може да избира доставчика на пенсионния продукт.

Механизмите, по които се правят изплащания, не са от значение за определяне на обхвата: продуктите, носещи приход или предлагащи еднократно изплащане при падежа, или приемащи други договорености, влизат в обхвата дотолкова, доколкото отговарят на общото определение.

Определението не включва позоваване на продукт, предназначен за продажба на дребно, макар много инвестиционни продукти да се създават с предварителна насоченост към инвеститорите на дребно. Това се дължи на факта, че елементът на продажбата на дребно може да се определи на мястото на продажбата, когато дистрибуторът продаде даден инвестиционен продукт на клиент на дребно или го консултира за него. Оповестяването обаче трябва да се представи винаги, когато влизащ в обхвата продукт предстои да бъде продаден на инвеститор на дребно.

3.4.2. Отговорност за представяне на ОИД — член 5

Предложението изрично възлага отговорността за изготвянето на ОИД на създателя на инвестиционния продукт по смисъла на регламента: това означава лице, което създава инвестиционен продукт, но също и лице, което значително е изменило структурата на риска или себестойността на съществуващ инвестиционен продукт. (Лице или дружество, съчетаващо други продукти, също е създател на продукт). Това определение отчита ситуацията, при която първоначалният създател на даден финансов продукт не упражнява контрол върху крайния продукт. Не всяка промяна на първоначалния продукт поражда такова прехвърляне на отговорността. Промените, които обаче

значително изменят основни характеристики на инвестиционния продукт, като например профила на риска и възвръщаемостта, или себестойността, ще се разглеждат като преработване на продукта, както е изяснено в член 4. Делегирането на изготвянето на част от цялото оповестяване на трети страни, както може да възникне при сътрудничество с дистрибутори, не оказва въздействие върху цялостната отговорност на създателя на продукта по отношение на ОИД.

3.4.3. Форма и съдържание на ОИД — членове 6—11

Настоящото предложение въвежда принципите на режима за ОИД за ПКПЦК при всички други инвестиционни продукти на дребно — всички ОИД следва да имат стандартен вид и съдържание, предназначени да съсредоточават вниманието върху основната информация, представена по общ начин, за да се улесни сравняването на информацията и разбирането от страна на инвеститорите на дребно.

ОИД следва да се разглеждат като възможност за ефективна и разбираема комуникация с потенциалните инвеститори. Следователно предложението предвижда ясни указания във връзка с формата и езика му: това трябва да бъде кратък документ, написан стегнато на език, избягващ технически термини и термини от професионалния жаргон, за да може да бъде разбран за типичния средностатистически инвеститор на дребно; той трябва да бъде изготвен по общ формат, за да могат инвеститорите лесно да сравняват различните инвестиционни продукти. ОИД следва да бъде самостоятелен документ, т.е. от инвеститорите на дребно не следва да се изисква да четат други документи, за да могат да разберат основните характеристики на инвестиционния продукт и да вземат информирано инвестиционно решение; той следва да е ясно разграничим от рекламните материали.

Предложението определя съществените елементи на инвестиционния продукт, които следва да се опишат в ОИД: идентификацията на продукта и самоличността на създателя му, естеството и основните характеристики на продукта, включително и вероятността инвеститорият да загуби капитал, профил на риска и възвръщаемостта, себестойност и резултати от минали периоди, по целесъобразност. Може да се включи друга информация за специфични продукти, а за частните пенсионни продукти следва да се предостави информация за възможни бъдещи резултати. Предложението определя общ формат и последователност на разделите, за да подпомогне сравнимостта. От съществена важност е информацията, включена в документа, да се сведе до минимум, тъй като в противен случай документът ще стане прекалено сложен за инвеститорите на дребно. За да се запази краткостта му, в ОИД не следва да се включва друга информация.

Тези изисквания следва да бъдат подкрепени от делегирани актове и поддържащи методики за изчисляване на обобщените оповестявания на рискове и себестойност, определени в техническите стандарти. Подобен подход ще позволи максимална степен на последователност и сравнимост на оповестяванията, които съответстват на разнообразието от продукти, попадащи в обхвата на режима. Предвидени са допълнителни поддържащи инициативи, които могат да дадат съществен принос към успеха на настоящата инициатива, например разработването на общи терминологични речници или споделяне на най-добрите практики за използване на опростен език.

Предложението допълнително посочва мерки за актуализиране на ОИД и гарантиране на подходящи справочни материали в придружаващата маркетингова информация.

Предложението изяснява отговорността на създателя на инвестиционния продукт на базата на ОИД, както и тежестта на доказателствата в това отношение: създателят на продукта трябва да докаже, че е спазил регламента, ако инвеститор на дребно подаде жалба.

3.4.4. Задължение за предоставяне на ОИД — членове 12 и 13

Предложението изисква ОИД да бъде предоставен на инвеститорите на дребно (а не просто предложен). Независимо кой продава продукта на инвеститорите на дребно (дали дистрибутор или създателя на продукта в случай на преки продажби), той трябва да предостави оповестяването на потенциалния инвеститор своевременно преди осъществяването на продажбата. Времето на предоставяне е от съществено значение; за да постигне целта си, документът трябва да бъде предоставен преди вземането на инвестиционно решение. Предложеният регламент обаче предвижда известна гъвкавост по отношение на сроковете за предоставяне за определени форми на продажба без пряк личен контакт. Освен това, предложението съдържа изисквания за медиите, които се използват за предоставяне на ОИД на инвеститори на дребно, включително условия, позволяващи използването на други медии освен хартиения носител. Тези изисквания имат за цел да гарантират пригодността на тези медии към продажбата и трайния достъп на инвеститора на дребно до информация за в бъдеще. За постигане на последователни резултати подробностите за метода, сроковете и условията за предоставяне на оповестяването на инвеститора на дребно ще бъдат уточнени посредством делегирани актове.

3.4.5. Жалби, обезщетения и сътрудничество — членове 14 — 17

Настоящото предложение съдържа мерки, гарантиращи ефективни процедури за обжалване както от страна на създателите на инвестиционни продукти, така и на ниво държави членки. Освен това то съдържа мерки за гарантиране на ефективния достъп до процедури за уреждане на спорове и правна защита.

Междусекторният характер на настоящото предложение, което включва банковото и застрахователното дело, ценните книжа и фондовете, изисква засилено и ефективно сътрудничество между компетентните органи във всички сектори.

3.4.6. Административни санкции и мерки — членове 18 — 22

Съобщението на Комисията относно санкциите⁴ потвърди, че „осигуряването на правилното прилагане на разпоредбите на ЕС е главно задача на националните органи, които трябва да предотвратяват нарушаването на тези разпоредби от страна на финансовите институции и да наказват нарушенията в рамките на своята компетентност“, но същевременно подчерта, че тези органи следва да действат по съгласуван и интегриран начин.

В съответствие със съобщението и след други инициативи във финансовия сектор на ниво ЕС, настоящото предложение съдържа разпоредби относно санкции и мерки, насочени към въвеждането на хармонизиран подход към наказателните разпоредби, за

⁴ „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно по-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги“ от 8 декември 2010 г. (COM(2010) 716 окончателен).

да се осигури съгласуваност. Важно е при неспазване на основни разпоредби на настоящото предложение да се налагат административни санкции и мерки, които да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

3.4.7. Преходни разпоредби за ПКИПЦК и клауза за преглед — членове от 23 до 25

Предвид неотдавнашното въвеждане на ключовата информация за инвеститорите за ПКИПЦК, ще бъде непропорционално на този етап да се прилагат изискванията за ОИД по настоящия регламент към ПКИПЦК. Поради това е включена преходна разпоредба, която позволява ПКИПЦК да продължат да използват ключовата информация за инвеститорите съгласно Директива 2009/65/ЕО пет години след влизането в сила на настоящия регламент.

В този момент Комисията ще бъде в състояние да оцени как следва да се третира ПКИПЦК и как да се изменят съществуващите документи с ключова информация за инвеститорите в ПКИПЦК, за да постигнат възможно най-високата степен на сравнимост на информацията относно ПКИПЦК и други инвестиционни продукти, предмет на оповестяване с ОИД съгласно настоящия регламент. Освен посочването на възможните промени в съдържанието на документа с ключова информация за ПКИПЦК, възможни са няколко варианта за адекватно въвеждане на тези промени. Един вариант би бил да се удължи преходната разпоредба на настоящия регламент, при което ПКИПЦК ще продължат да бъдат единственият обект на изискванията на Директива 2009/65/ЕО, макар че тези изисквания могат да се променят така, че да осигуряват сравнимост на информацията. Друг вариант би бил изменение на Директива 2009/65/ЕО, като се отменят разпоредбите относно ключовата информация за инвеститора в ПКИПЦК, а съществените правила за оповестяване за ПКИПЦК се преместят в настоящия регламент. И не на последно място, съществените правила за документа с ключовата информация за инвеститора в ПКИПЦК би могло да се оставят в рамката за ПКИПЦК, но да се обяви, че този документ е равностоен на ОИД за пакетите от инвестиционни продукти на дребно съгласно настоящия регламент. Оценката на вариантите може да включва, ако е необходимо, определянето на всички евентуално необходими промени в ОИД в настоящия регламент.

Настоящият регламент предвижда преглед на ефективността на мерките си след четири години. Този преглед е насрочен преди изтичането на гореспоменатия преходен период, за да могат вече да се направят изводи за подходящото третиране на ПКИПЦК. Прегледът следва да прецени също дали обхватът на регламента следва да се разшири още, за да покрие новите инвестиционни продукти, които се предлагат в ЕС.

3.4.8. Взаимодействие с други норми на европейското право, насочени към предоставянето на информация на потребителите

Във връзка с други изисквания за оповестяване в правото на ЕС, следва да се отбележи, че ОИД, изискван в настоящия регламент, е нов документ за оповестяване, който ще бъде оформен по начин, изключително пригоден в съдържанието и формата си към нуждите на обикновените инвеститори на дребно, когато разглеждат и сравняват различни инвестиционни продукти преди да направят инвестиция. Следователно оформлението и целта му не са напълно идентични с други изисквания за оповестяване като например обобщението по Директивата за проспектите или изискванията по Платежоспособност II. Тези оповестявания имат и други цели освен представянето на ключова информация на инвеститорите на дребно, като например гарантиране на

прозрачност към финансовите пазари или цялостна картина на подробностите във връзка с предлаган договор. Следователно, ОИД не може безпроблемно да замени тези други изисквания и ще съществува паралелно с тях. Опитът с изискванията по настоящия регламент обаче ще покаже дали на практика изискванията за ОИД следва да се доразработят, например за да заменят някои оповестявания, изисквани от други правни норми на ЕС.

Освен това изискванията за ОИД съществуват паралелно с изискванията на Директивата относно дистанционната търговия с потребителски финансови услуги и Директивата за електронната търговия. Изискванията на Директивата за дистанционна търговия са свързани с услугите, а изискванията на Директивата за електронната търговия са допълнения към други изисквания за информация съгласно правото на ЕС. Следователно настоящият регламент няма да окаже въздействие върху тези директиви.

4. БЮДЖЕТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Няма въздействие върху бюджета на ЕС поради факта, че не се изисква допълнително финансиране или разкриване на допълнителни работни места за изпълняването на тези задачи. Задачите, предвидени за европейските надзорни органи, попадат в обхвата на съществуващите задължения на тези органи, следователно предвидените в техните законодателни финансови обосновки ресурси и персонал ще бъдат достатъчни за изпълнението на тези задачи.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно основните информационни документи за инвестиционни продукти

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия⁵,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка⁶,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁷,

след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На инвеститорите на дребно все по-често се предлага широк набор от различни видове инвестиционни продукти, когато те обмислят инвестиция. Тези продукти често предоставят специфични инвестиционни решения, пригодени към нуждите на инвеститорите на дребно, но нерядко са сложни и трудни за разбиране. Съществуващите оповестявания на инвеститорите за такива инвестиционни продукти са некоординирани и често не успяват да помогнат на инвеститорите на дребно да сравнят различните продукти и да разберат техните характеристики. Вследствие на това инвеститорите на дребно често правят инвестиции, чиито рискове и себестойност не са разбрали напълно, поради което понякога понасят непредвидени загуби.
- (2) Подобряването на разпоредбите за прозрачност на инвестиционните продукти, предлагани на инвеститорите на дребно, е важна мярка за защита на инвеститорите и задължително условие за възстановяването на доверието на

⁵ ОВ , , стр. .

⁶ ОВ , , стр. .

⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

инвеститорите на дребно във финансовия пазар. Първите стъпки в тази посока на ниво ЕС вече бяха предприети чрез разработването на режима за ключова информация за инвеститорите, установен с Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК)⁸.

- (3) Различаващите се правила, които се променят в зависимост от сектора, предлагащ инвестиционните продукти, и националната нормативна уредба в тази област създават неравнопоставени условия на конкуренция между различните продукти и канали за дистрибуция, като по този начин издигат бариери пред единния пазар на финансови услуги и продукти. Държавите членки вече са предприели разнопосочни и неkoordinирани действия във връзка с недостатъците на мерките за защита на инвеститорите и е вероятно този модел на развитие да продължи. Различните подходи към оповестяванията във връзка с инвестиционни продукти възпрепятстват установяването на равнопоставени условия на конкуренция между различните създатели на инвестиционни продукти и продаващите тези продукти и по този начин нарушават конкуренцията. Такива подходи установяват и неравномерни нива на защита на инвеститорите в рамките на ЕС. Такива разминавания представляват препятствие пред установяването и гладкото функциониране на единния пазар. Следователно, подходящото правно основание е член 114 от ДФЕС в съответствие с тълкуването му в постоянната съдебна практика на Съда на Европейския съюз.
- (4) Необходимо е да се установят единни правила за прозрачност на ниво ЕС, които да се прилагат спрямо всички участници на пазара на инвестиционни продукти и да предотвратяват разминавания. Необходим е регламент, за да се гарантира установяването на единен стандарт за основни информационни документи по такъв начин, че да се хармонизират форматът и съдържанието на такива документи. Пряко приложимите правила на регламента следва да гарантират, че всички участници на пазара на инвестиционни продукти са обект на едни и същи изисквания. Така ще бъдат осигурени единни условия чрез предотвратяването на различаващи се национални изисквания в резултат на транспонирането на директива. Използването на регламент е подходящо средство да се гарантира, че всички лица, продаващи инвестиционни продукти, са обект на единни изисквания по отношение на предоставянето на основния инвестиционен документ на инвеститорите на дребно.
- (5) Подобряването на оповестяванията на инвестиционните продукти е от съществено значение за възстановяване на доверието на инвеститорите на дребно във финансовите пазари, но за тези продукти не по-малко важни са и ефективно регламентирани процеси на продажба. Регламентът допълва мерките относно разпространението, предвидени в Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁹. Регламентът допълва също така мерките

⁸ ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32.

⁹ ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

относно разпространението на застрахователни продукти, предвидени в Директива 2002/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁰.

- (6) Настоящият регламент следва да се прилага към всички продукти, независимо от формата или структурата им, които са създадени от сектора на финансовите услуги, за да предложат инвестиционни възможности на инвеститорите на дребно, когато предложената на инвеститора възвръщаемост има експозиция към резултатите на един или повече активи или референтни стойности, различни от даден лихвен процент. Това следва да включва инвестиционни продукти като инвестиционните фондове, животозастрахователните полици с инвестиционен елемент и структурираните продукти. Инвестициите в тези продукти не са преки, т.е. постигнати при лично закупуване и държане на активи. Тези продукти посредничат между инвеститора и пазарите посредством процес на „опакване“, съчетаване или свързване на активи, за да се създадат различни експозиции, да се предложат продукти с различни характеристики или да се постигне различна ценова структура в сравнение с прякото придобиване на активи. Подобно „опакване“ може да позволи на инвеститорите на дребно да прилагат инвестиционни стратегии, които иначе биха били недостъпни или неприложими за тях, но може също така и да изисква предоставянето на допълнителна информация, по-специално за да направи възможно сравняването между различните начини на „опакване“ на инвестициите.
- (7) За да се гарантира, че настоящият регламент се прилага само към такива пакети от инвестиционни продукти, застрахователните продукти, които не предлагат инвестиционни възможности, и продуктите с експозиция единствено към лихвени проценти следва да бъдат изключени от обхвата на регламента. Пряко държаните активи, като например акции на предприятия или държавни облигации, не са пакети от инвестиционни продукти и поради това следва да бъдат изключени. Тъй като настоящият регламент е съсредоточен върху подобряването на сравнимостта и разбираемостта на информацията за инвестиционни продукти, продавани на инвеститори на дребно, схемите за професионално пенсионно осигуряване, попадащи в обхвата на Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 юни 2003 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване¹¹ или Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II)¹², не следва да бъдат предмет на настоящия регламент. Също така някои продукти за професионално пенсионно осигуряване, които не попадат в обхвата на Директива 2003/41/ЕО, следва да се изключат от обхвата на настоящия регламент, ако съгласно националното законодателство се изисква финансов принос от работодателя и ако работникът не може да избира доставчика на пенсионния продукт. Инвестиционните фондове, насочени към институционални инвеститори, също не попадат в обхвата на настоящия регламент, тъй като те не се продават на инвеститори на дребно. Инвестиционните продукти, целящи натрупването на спестявания за

¹⁰ ОВ L 9, 15.1.2003 г., стр. 3.

¹¹ ОВ L 235, 23.9.2003 г., стр. 10.

¹² ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

индивидуални пенсии, обаче следва да останат в обхвата му, тъй като те често се конкурират с други продукти по настоящия регламент и се разпространяват по подобен начин сред инвеститорите на дребно.

- (8) За да се осигури яснота за отношенията между установените с настоящия регламент задължения и задълженията, установени с Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО¹³ и Директива 2009/138/ЕО, е необходимо да се постанови, че тези директиви продължават да се прилагат в допълнение към настоящия регламент.
- (9) Създателите на инвестиционни продукти като например управителите на фондове, застрахователните предприятия, емитентите на ценни книжа, кредитните институции или инвестиционните дружества, следва да съставят основния информационен документ за инвестиционните продукти, които създават, тъй като те най-добре познават продукта и носят отговорност за него. Документът следва да се състави от създателя на инвестиционния продукт преди да започне продажбата му на инвеститори на дребно. Ако продуктът обаче не се продава на инвеститори на дребно, не е необходимо за него да се съставя основен информационен документ, а ако за създателя е неприложимо да съставя основния информационен документ, това може да се възложи на други. За да се гарантират широкото разпространение и наличността на основни информационни документи, настоящият регламент следва да допусне публикуването им от страна на създателите на инвестиционния продукт на избрана от тях интернет страница.
- (10) За да се удовлетворят потребностите на инвеститорите на дребно, е необходимо да се гарантира, че информацията за инвестиционните продукти е точна, безпристрастна, ясна и не подвежда инвеститорите. Ето защо настоящият регламент следва да установи общи стандарти за съставянето на основния информационен документ, за да гарантира, че той е разбираем за инвеститорите на дребно. Предвид трудностите с разбирането на специализирана финансова терминология, пред които се изправят много инвеститори на дребно, следва да се обърне особено внимание на речника и стила на писане, които се използват в документа. Следва да се установят и правила за езика, на който ще бъде съставян документът. Освен това, инвеститорите на дребно следва да могат да разбират основния информационен документ самостоятелно, без препратки към друга информация.
- (11) На инвеститорите на дребно следва да се предостави информацията, която им е необходима за вземане на информирано инвестиционно решение и за сравняване на различни инвестиционни продукти, но ако информацията не е кратка и сбита, съществува опасност тя да не бъде използвана. Основният информационен документ следва да съдържа само ключова информация, по-специално относно естеството и характеристиките на продукта, включително и възможността за загуба на капитал, себестойността и рисковия профил на продукта, както и съответната информация за резултатите и някои други специфични данни, които

¹³ ОВ L 345, 21.12.2003 г., стр. 64.

може да са необходими за разбиране характеристиките на индивидуални продукти, включително предназначенията за пенсионно планиране.

- (12) Основният информационен документ следва да бъде съставен във формат, позволяващ на инвеститорите на дребно да сравняват различни инвестиционни продукти, тъй като потребителското поведение и възможности са такива, че форматът, представянето и съдържанието на информацията трябва да бъдат внимателно настроени, за да способстват максимално за разбирането и използването на информацията. За всеки документ следва да се използва същият порядък от елементи и заглавия за тях. Освен това подробностите относно данните, които трябва да се включат в основния информационен документ за различни продукти, и представянето на тези данни следва да се хармонизират допълнително чрез делегирани актове, които вземат предвид завършили и провеждани проучвания на потребителското поведение, включително резултати от изпитвания на ефективността на различните начини на представяне на информацията пред потребителите. Освен това, някои инвестиционни продукти предоставят на инвеститора на дребно избор между множество основни инвестиции. Тези продукти следва също да бъдат взети предвид при изготвянето на формата.
- (13) При своите инвестиционни решения инвеститорите на дребно все по-често търсят не само финансова възвръщаемост. Нерядко те преследват и други цели, например социални или екологични. Освен това информацията за нефинансовите аспекти на инвестициите може да бъде важна за желаещите да направят устойчиви дългосрочни инвестиции. Информацията за социалните, екологичните или управленски резултати, към които се стреми съзателят на инвестиционния продукт, обаче може да бъде трудна за сравняване или може да липсва. Ето защо е желателно да се задълбочи хармонизирането на информацията относно взетите предвид (ако има такива) екологични, социални или управленски въпроси, както и начинът, по който е направено това.
- (14) Основният информационен документ следва да се различава ясно от всички рекламни съобщения. Значението му не следва да се намалява от такива документи.
- (15) За да се осигури достоверността на данните в основния информационен документ, настоящият регламент следва да изисква от създателите на инвестиционни продукти да поддържат актуалността на тази информация. За целта е необходимо да се разработят подробни правила във връзка с условията и честотата на преразглеждане на информацията и измененията в ОИД, които да се уредят чрез приети от Комисията делегирани актове.
- (16) Основните информационни документи са базата, на която инвеститорите на дребно вземат инвестиционни решения. Поради това създателите на инвестиционни продукти носят голяма отговорност спрямо инвеститорите на дребно, която се състои в гарантиране на спазването на разпоредбите на настоящия регламент. Следователно е от значение да се гарантира, че инвеститорите на дребно, които са разчитали на основен информационен документ за вземането на инвестиционно решение, разполагат с ефективно право на обжалване. Следва също така да се гарантира, че всички инвеститори на дребно в ЕС имат еднакво право да искат обезщетение за претърпени вреди

вследствие на неспазването на изискванията на настоящия регламент от страна на създателите на инвестиционни продукти. Следователно, правилата относно отговорността на създателите на инвестиционни продукти следва да се хармонизират. Регламентът следва да постанови, че инвеститорът на дребно следва да може да подведе под отговорност създателя на продукта за нарушение на настоящия регламент в случай на претърпени загуби вследствие използването на основния информационен документ.

- (17) Тъй като инвеститорите на дребно по принцип нямат задълбочен поглед върху вътрешните процедури на създателите на инвестиционни продукти, следва да се установи обръщане на тежестта на доказване. Създателят на продукта трябва да докаже, че основният информационен документ е бил съставен в съответствие с настоящия регламент. Задължение на инвеститора на дребно обаче е да покаже, че претърпяната от него загуба се дължи на използването на информацията в основния информационен документ, тъй като този въпрос попада в пряката лична сфера на инвеститора на дребно.
- (18) Въпросите, засягащи гражданската отговорност на създателя на инвестиционни продукти, които не са обхванати от настоящия регламент, се уреждат от приложимото национално законодателство, определено от съответните правила на международното частно право. Компетентният съд, който се произнася по исковете за гражданска отговорност, заведени от инвеститори на дребно, следва да бъде определен от съответните правила за международната юрисдикция.
- (19) За да може инвеститорите на дребно да вземат информирано инвестиционно решение, от продаващите инвестиционни продукти лица следва да се изисква да предоставят основния информационен документ своевременно преди извършването на каквато и да било транзакция. Това изискване следва по правило да се прилага независимо от начина, по който се извършва транзакцията. Лицата, продаващи инвестиционни продукти, включват както дистрибуторите, така и самите създатели, когато последните избират да продават продукта си пряко на инвеститорите на дребно. За да се осигури необходимата гъвкавост и пропорционалност, инвеститорите на дребно, които желаят да извършат транзакция посредством дистанционна комуникация, следва да могат да получат основния информационен документ след извършването на транзакцията. Дори в този случай основният информационен документ ще бъде полезен за инвеститора, например за да му даде възможност да сравни закупения продукт с продукта, описан в основния информационен документ. Настоящият регламент не засяга разпоредбите на Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁴.
- (20) Следва да се определят единни правила, за да се предостави на лицето, продаващо инвестиционния продукт, известен избор по отношение на носителя, върху който основният инвестиционен документ се предоставя на инвеститорите на дребно, които да позволят използването на електронна комуникация, където е целесъобразно, вземайки предвид обстоятелствата на транзакцията. На инвеститора на дребно обаче следва да се предостави възможност да получи

¹⁴ ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16.

документа на хартия. В интерес на потребителския достъп до информация, основният информационен документ следва винаги да се предоставя безплатно.

- (21) За да се осигури доверието на инвеститорите на дребно в инвестиционните продукти, следва да се установят изисквания за подходящи вътрешни процедури, гарантиращи, че съзателят на инвестиционни продукти дава отговори по същество на жалби на инвеститорите на дребно.
- (22) Процедурите за алтернативно уреждане на споровете позволяват по-бърз и по-евтин начин за уреждане на спорове от съда и облекчават натоварването на съдебната система. За тази цел съзателите на инвестиционни продукти и лицата, които ги продават, следва да бъдат задължени да участват в такива процедури, открити от инвеститори на дребно и засягащи правата и задълженията по настоящия регламент при предоставяне на определени гаранции съгласно принципа на ефективна правна защита. По-специално, процедурите за алтернативно уреждане на спорове следва да не нарушават правата на страните по такива процедури да откриват съдебни производства.
- (23) Тъй като основният информационен документ следва да се представя за инвестиционни продукти от дружества от различни сектори на финансовите пазари (банки, застраховане, ценни книжа и фондове), изключително важно е да се гарантира добро сътрудничество между различните органи, упражняващи надзор върху съзателите на инвестиционни продукти, за да имат те общ подход в прилагането на настоящия регламент.
- (24) В съответствие със съобщението на Комисията от декември 2010 г. относно по-строги наказателни разпоредби за сектора на финансовите услуги¹⁵ и с цел да се гарантира изпълнението на изискванията, установени в настоящия регламент, е важно държавите членки да предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че нарушенията на настоящия регламент се подлагат на съответните административни санкции и мерки. За да се гарантира възпиращият ефект на санкциите и да се укрепи защитата на инвеститорите чрез предупреждения към тях относно инвестиционни продукти, продавани в нарушение на настоящия регламент, санкциите и мерките по правило следва да се оповестяват, освен при някои ясно определени обстоятелства.
- (25) С цел изпълняване на изискванията на настоящия регламент, правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да бъде делегирано на Комисията във връзка с определянето на подробностите по отношение на представянето и формата на основния информационен документ, съдържанието на информацията, която трябва да се включи в него, подробните изисквания относно сроковете за предоставяне на документа, както и за неговото изменение и преразглеждане. Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да провежда подходящи консултации. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

¹⁵

COM(2010)716.

- (26) Комисията следва да приеме проект за регулаторни технически стандарти, разработени от ЕОЦКП, ЕБО и ЕОЗППО съгласно член 8, относно методиката за представянето на риска и възвръщаемостта и изчисляването на себестойността посредством делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз и съгласно съответно членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, 1094/2010 и 1095/2010.
- (27) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защитата на физическите лица при обработка на лични данни и свободното движение на тези данни¹⁶ се прилага към обработката на лични данни, извършвана в държавите членки в контекста на настоящия регламент под надзора на компетентните органи. Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на ЕС и за свободното движение на такива данни¹⁷ урежда обработката на лични данни, извършвана от европейските надзорни органи в рамките на настоящия регламент и под надзора на Европейския надзорен орган по защита на данните. Всяка обработка на лични данни, извършвана в рамките на настоящия регламент, като например обмен или прехвърляне на лични данни от компетентните органи, следва да бъде в съответствие с Директива 95/46/ЕО и всеки обмен или прехвърляне на информация от европейските надзорни органи следва да бъде в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.
- (28) Макар ПКППЦК да са инвестиционни продукти по смисъла на настоящия регламент, неотдавнашното установяване на изисквания за ключова инвеститорска информация съгласно Директива 2009/65/ЕО означава, че ще бъде целесъобразно за такива ПКППЦК да се установи преходен период от 5 години след влизане в сила на настоящия регламент, през който те няма да бъдат обхванати от него. След изтичането на преходния период и ако той не бъде удължен, те ще попаднат под разпоредбите на настоящия регламент.
- (29) Настоящият регламент следва да се преразгледа четири години след влизането му в сила, за да се отчетат промените на пазара, като например появата на нови видове инвестиционни продукти, както и промените в други области на европейското право и натрупаният от държавите членки опит. Прегледът следва да оцени дали въведените мерки са подобрили разбирането на средностатистическия инвеститор на дребно за инвестиционните продукти и сравнимостта на тези продукти. Той следва също да прецени дали преходният период за ПКППЦК следва да бъде удължен, или да се разгледат други варианти за третирането на ПКППЦК. Въз основа на прегледа, Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад, придружен при необходимост от предложения за законодателни промени.
- (30) За да се предостави на създателите на инвестиционни продукти и на лицата, които ги продават, достатъчно време за подготовка за практическото приложение на изискванията на настоящия регламент, те следва да започнат да се прилагат две години след влизането му в сила.

¹⁶ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

¹⁷ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

- (31) Настоящият регламент защита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата за основните свободи на Европейския съюз.
- (32) Целта на заплануваното действие, а именно подобряване на защитата на инвеститорите на дребно и тяхното доверие в инвестиционните продукти, включително и при трансграничната им продажба, не може да бъде постигната в достатъчна степен, когато държавите членки действат независимо една от друга; само действие на ниво ЕС може да отстрани констатираните слабости, ето защо тази цел може да бъде постигната по-добре на ниво ЕС, а Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа за пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Настоящият регламент определя единни правила за формата и съдържанието на основния информационен документ, който трябва да се съставя от създателите на инвестиционни продукти, и единни правила за предоставянето на този документ на инвеститорите на дребно.

Член 2

Настоящият регламент се прилага към създаването и продажбата на инвестиционни продукти.

Настоящият регламент не се прилага за следните продукти:

- а) застрахователни продукти, които не предлагат откупна стойност или чиято откупна стойност не зависи изцяло или отчасти, пряко или непряко, от колебанията на пазара;
- б) депозити с възвръщаемост, която се определя въз основа на лихвен процент;
- в) ценни книжа, посочени в член 1, параграф 2, букви от б) до ж), и) и й) от Директива 2003/71/ЕО;
- г) други ценни книжа, които не включват дериват;
- д) схеми за професионално пенсионно осигуряване, попадащи в обхвата на Директива 2003/41/ЕО или Директива 2009/138/ЕО; както и

- е) пенсионни продукти, които съгласно националното законодателство изискват финансов принос от работодателя и при които работникът не може да избира доставчика на пенсионния продукт.

Член 3

1. Ако създателите на инвестиционни продукти попадат под разпоредбите на настоящия регламент и на Директива 2003/71/ЕО, се прилагат както настоящият регламент, така и Директива 2003/71/ЕО.
2. Ако създателите на инвестиционни продукти попадат под разпоредбите на настоящия регламент и на Директива 2009/138/ЕО, се прилагат както настоящият регламент, така и Директива 2009/138/ЕО.

Член 4

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „инвестиционен продукт“ означава инвестиция, при която независимо от правната ѝ форма платимата на инвеститора сума е изложена на колебанията на референтните стойности или на резултатите на един или повече активи, които не са пряко закупени от инвеститора;
- б) „създател на инвестиционни продукти“ означава:
 - i) всяко физическо или юридическо лице, което създава инвестиционен продукт;
 - ii) всяко физическо или юридическо лице, което внася промени в съществуващ инвестиционен продукт, изменяйки профила на риска или възвръщаемостта, или себестойността на инвестицията в този продукт;
- в) „инвеститори на дребно“ означава:
 - i) непрофесионални клиенти съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 12 от Директива 2004/39/ЕО;
 - ii) клиенти по смисъла на Директива 2002/92/ЕО;
- г) „пенсионни продукти“ означава продукти, които националното законодателство признава като имащи основната цел да осигурят на инвеститора доходи след пенсионирането и които му дават правото на определени придобивки;
- д) „траен носител“ означава траен носител по смисъла на член 2, параграф 1, буква м от Директива 2009/65/ЕО;
- е) „компетентни органи“ означава националните органи на държавите членки, законно оправомощени да упражняват надзор над създателя на

инвестиционни продукти или лицето, което ги продава на инвеститорите на дребно.

ГЛАВА II

ОСНОВЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ

РАЗДЕЛ I

СЪСТАВЯНЕ НА ОСНОВНИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ

Член 5

За всеки създаден от него инвестиционен продукт съзателят на инвестиционния продукт съставя основен информационен документ съгласно изискванията, установени с настоящия регламент, и публикува документа на избрана от него интернет страница преди този продукт да бъде предложен на инвеститорите на дребно.

РАЗДЕЛ II

ФОРМА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ОСНОВНИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ

Член 6

1. Основният информационен документ е точен, безпристрастен, ясен и неподвеждащ.
2. Основният информационен документ е самостоятелен документ, ясно разграничен от рекламните материали.
3. Основният информационен документ се съставя като кратък документ, който:
 - а) представен и структуриран в лесен за четене вид, като се използва четлив шрифт;
 - б) ясно изразен и написан на език, който предава информацията така, че инвеститорият на дребно да бъде улеснен при нейното разбиране, особено когато:
 - i) използваният език е ясен, прецизен и разбираем;
 - ii) се избягва използването на професионален жаргон;
 - iii) се избягва използването на професионална терминология, ако тя може да бъде заменена с общоразбираеми понятия.
4. Когато се използват различни цветове, те не трябва да водят до намаляване на разбираемостта на информацията, в случай че основният информационен документ бъде отпечатан или фотокопиран в черно-бяло.

5. Ако в основния информационен документ се използват търговската марка или логото на създателя на инвестиционния продукт или групата, към която той принадлежи, тези знаци не откъсват вниманието на инвеститора от информацията в документа и не закриват текста.

Член 7

Основният информационен документ е написан на официалния или на един от официалните езици на държавата членка, в която се продава, или на приет от компетентните органи на тази държава членка език, като когато е написан на различен език, той се превежда на един от тези езици.

Член 8

1. Заглавието „Основен информационен документ“ се поставя на видно място в началото на първата страница на основния информационен документ. Непосредствено под заглавието се намира пояснителен текст. Той гласи:

„Настоящият документ ви представя основната информация за този инвестиционен продукт. Това не е рекламен материал. Информацията се изисква от закона, за да ви помогне да разберете естеството на настоящия инвестиционен продукт и рисковете, които носи тази инвестиция. Съветваме ви да го прочетете, за да можете да вземете информирано решение относно инвестицията си.“

2. Основният информационен документ съдържа следната информация:

- а) в раздел в началото на документа, наименованието на инвестиционния продукт и самоличността на създателя на продукта;
- б) в раздел, озаглавен „Каква е тази инвестиция?“, естеството и основните характеристики на инвестиционния продукт, включително
 - i) вида на инвестиционния продукт;
 - ii) неговите цели и методите за постигането им;
 - iii) указание дали създателят на инвестиционния продукт си поставя специфични цели от екологичен, социален или управленски характер, независимо дали по отношение на осъществяването на дейността си или по отношение на инвестиционния продукт, и ако е така, посочване на желаните резултати и начин за постигането им;
 - iv) ако инвестиционният продукт предлага застрахователни ползи, подробности за тях;
 - v) срокът на инвестиционния продукт, ако е известен;
 - vi) сценарии за резултатите, ако това има отношение към същността на продукта;

- в) в раздел, озаглавен „Има ли вероятност да загубя пари?“, кратко указание относно възможността да се претърпи загуба на капитал, включително
 - i) гаранции или осигурена защита на капитала, както и границите им;
 - ii) дали инвестиционният продукт е обхванат от схема за компенсации или гаранции;
 - г) в раздел, озаглавен „За какво служи той?“, указание за препоръчителния минимален срок на притежаване и очаквания ликвиден профил на продукта, включително възможността и условията за евентуална реализация преди падежа, като се взема предвид профилът на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт и пазарното развитие, към което той е насочен;
 - д) в раздел, озаглавен „Какви са рисковете и какво мога да получа?“, профил на риска и възвръщаемостта на инвестиционния продукт, включително обобщаващ показател на този профил и предупреждения за специфични рискове, които може да не са отразени изцяло в този показател;
 - е) в раздел, озаглавен „Какви са разходите?“, разходите, свързани с инвестирането в този продукт, включващи преките и непреки разходи, които инвеститорът поема, както и обобщаващи показатели за тези разходи;
 - ж) в раздел, озаглавен „Как се е представял продуктът досега?“, миналите резултати на инвестиционния продукт, ако това е от значение предвид същността на продукта и периода на натрупване на данни;
 - з) за пенсионни продукти, в раздел, озаглавен „Какво мога да получа, когато се пенсионирам?“, прогнози за възможни бъдещи резултати.
3. Създателят на инвестиционния продукт може да включва друга информация само ако това е нужно, за да може инвеститорът на дребно да вземе информирано инвестиционно решение по отношение на специфичен инвестиционен продукт.
4. Информацията, посочена в параграф 2 се представя в единен формат, включващ единни заглавия и следващ стандартния ред, посочен в този параграф, за да може да се правят сравнения с основния информационен документ на всеки друг инвестиционен продукт. Основният информационен документ показва на видно място общ символ, който го отличава от други документи.
5. Комисията има правомощия за приемане на делегирани актове в съответствие с член 23 за определяне на подробностите за представянето и съдържанието за всеки от елементите, посочени в параграф 2, представянето и подробностите на допълнителната информация, която създателят на продукта може да включи в основния информационен документ съгласно параграф 3 и подробностите за общия формат и общия символ, посочени в параграф 4. Комисията отчита разликите между инвестиционните продукти и способностите на инвеститорите на дребно, както и характеристиките на продуктите, които

позволяват на инвеститорите да избират от различни базисни инвестиции или други опции, предлагани от продукта, включително когато този избор може да бъде направен в различни моменти или променен в бъдеще.

6. Европейският банков орган (ЕБО), Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) разработват проекти за регулаторни стандарти за определяне на:
 - (а) методиката за представяне на риска и възвръщаемостта, както е посочено в параграф 2, буква д) от настоящия член и
 - (б) изчисляването на разходите, както е посочено в параграф 2, буква е) от настоящия член.

Проектът за регулаторни технически стандарти взема предвид различните видове инвестиционни продукти. Европейските надзорни органи представят проекта за регулаторни технически стандарти на Комисията до [...].

На Комисията се делегира правомощието да приема регулаторни технически стандарти съгласно процедурата, посочена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 и членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

Член 9

Рекламните съобщения, които съдържат специфична информация, свързана с инвестиционния продукт, не включват никакви твърдения, които противоречат на информацията в основния информационен документ или намаляват неговото значение. Рекламните съобщения посочват, че е на разположение основен информационен документ и предоставят информация за получаването му.

Член 10

1. Създателят на инвестиционни продукти преразглежда редовно информацията, съдържаща се в основния информационен документ, и внася изменения в документа, ако прегледът показва, че такива са необходими.
2. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 23 за определянето на подробни правила за преразглеждане на информацията, съдържаща се в основния информационен документ и измененията му по отношение на:
 - а) условията и честотата на преразглеждане на съдържащата се в него информация;
 - б) условията, при които съдържащата се в него информация трябва да бъде изменена и при които е задължително или факултативно повторното публикуване на изменения основен информационен документ;

- в) специфичните условия, при които съдържащата се в основния информационен документ информация трябва да бъде преразгледана, или този документ трябва да бъде изменен, когато става дума за спорадично предлагани инвестиционни продукти;
- г) обстоятелствата, при които инвеститорите на дребно трябва да бъдат информирани за изменения основен информационен документ за закупен от тях инвестиционен продукт.

Член 11

1. Ако съзателят на инвестиционен продукт е изготвил основен информационен документ, който не отговаря на изискванията на членове 6, 7 и 8 и на който инвеститорът на дребно е разчитал при вземането на инвестиционно решение, инвеститорът може да предяви иск за обезщетение срещу съзателя на инвестиционния продукт за претърпените от него вреди или загуби, причинени от използването на основния информационен документ.
2. Когато инвеститор на дребно докаже загуба, претърпяна в резултат на използването на информацията, съдържаща се в основния информационен документ, съзателят на инвестиционния продукт следва да докаже, че основният информационен документ е бил съставен в съответствие с членове 6, 7 и 8 от настоящия регламент.
3. Тежестта на доказване, описана в параграф 2, не се обръща предварително чрез споразумение. Всяка подобна клауза в предварителни споразумения не е обвързваща за инвеститора на дребно.

РАЗДЕЛ III

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОСНОВНИЯ ИНВЕСТИЦИОНЕН ДОКУМЕНТ

Член 12

1. Лицето, продаващо инвестиционен продукт на инвеститори на дребно, им предоставя основния информационен документ своевременно преди извършването на транзакцията, свързана с инвестиционния продукт.
2. Чрез дерогация от параграф 1, лице, продаващо инвестиционен продукт, може да предостави на инвеститора на дребно основния информационен документ непосредствено след осъществяването на транзакцията, ако:
 - а) инвеститорът на дребно реши да осъществи транзакцията посредством комуникация от разстояние, ако:
 - б) предоставянето на основния информационен документ съгласно член 1 е невъзможно и
 - в) когато лицето, продаващо инвестиционния продукт, е информирало инвеститора на дребно за това.

3. Когато се извършват последователни транзакции, засягащи един и същи инвестиционен продукт съгласно инструкции, дадени от инвеститора на дребно на лицето, продаващо инвестиционния продукт, преди първата транзакция, задължението за предоставяне на основен информационен документ съгласно параграф 1 е в сила само за първата транзакция.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, с които да определя:
 - а) реда за изпълняване на изискването за своевременно предоставяне на основния информационен документ, както е посочено в параграф 1;
 - б) метода и срока за предоставяне на основния информационен документ в съответствие с параграф 2.

Член 13

1. Лицето, продаващо инвестиционния продукт, предоставя безплатно основния информационен документ на инвеститорите на дребно.
2. Лицето, продаващо инвестиционния продукт, предоставя основния информационен документ на инвеститорите на дребно на един от следните носители:
 - а) на хартия;
 - б) на траен носител, различен от хартия, когато са изпълнени условията на параграф 4; или
 - в) посредством интернет страница, когато са изпълнени условията на параграф 5.
3. Когато обаче основният информационен документ се предоставя на траен носител, различен от хартия или посредством интернет страница, при поискване на инвеститора на дребно безплатно се предоставя хартиено копие.
4. Основният информационен документ може да се предостави на траен носител, различен от хартия, ако са изпълнени следните условия:
 - а) използването на трайния носител е подходящо в контекста на деловите отношения между лицето, продаващо инвестиционен продукт, и инвеститора на дребно; както и
 - б) на инвеститора на дребно е бил даден избор между информация на хартия и на друг траен носител и той е избрал последния.
5. Основният информационен документ може да бъде предоставен посредством интернет страница, ако е адресиран лично до инвеститора на дребно или са изпълнени следните условия:
 - а) предоставянето на основния информационен документ посредством интернет страница е подходящо в контекста на деловите отношения

между лицето, продаващо инвестиционен продукт, и инвеститора на дребно;

- б) инвеститорът на дребно се е съгласил с предоставянето на основния инвестиционен документ посредством интернет страница;
 - в) инвеститорът на дребно е бил уведомен по електронен път относно адреса на интернет страницата и мястото на интернет страницата, където може да бъде получен достъп до основния информационен документ;
 - г) когато основният информационен документ е бил изменен съгласно член 10, на инвеститора на дребно се предоставят всички версии;
 - д) гарантира се, че основният информационен документ остава достъпен на интернет страницата за период от време, за който е допустимо да се предположи, че инвеститорът на дребно може да има нужда от справки с него.
6. За целите на параграфи 4 и 5, предоставянето на информация на траен носител, различен от хартия или посредством интернет страница се смята за подходящо в контекста на деловите отношения между лицето, продаващо инвестиционния продукт, и инвеститора на дребно, ако има доказателства, че инвеститорът на дребно има редовен достъп до интернет. За такова доказателство се счита предоставянето на адрес на електронна поща от страна на инвеститора на дребно за целите на тези делови отношения.

ГЛАВА III

ЖАЛБИ, ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 14

Създателят на инвестиционния продукт установява подходящи процедури и договорености, които гарантират, че инвеститорите на дребно, подали жалба във връзка с основния информационен документ, получават своевременно и подходящ отговор по същество.

Член 15

1. Ако инвеститор на дребно открие процедура за алтернативно уреждане на спорове, предвидена в националното законодателство, срещу създател на инвестиционен продукт или лице, което продава инвестиционни продукти във връзка с правата и задълженията, произтичащи от настоящия регламент, създателят на инвестиционния продукт или лицето, което продава инвестиционни продукти, участват в процедурата, ако тя отговаря на следните изисквания:
- а) процедурата води до решения, които не са обвързващи;

- б) давностният срок за внасянето на спора в съда спира да тече за времетраенето на алтернативната процедура за уреждане на спора;
 - в) погасителната давност на иска спира да тече за времетраенето на процедурата;
 - г) процедурата е безплатна или изисква заплащането на умерена такса, както е постановено в националното законодателство;
 - д) страните имат достъп до процедурата не само по електронен път;
 - е) в изключителни случаи са възможни временни мерки, ако спешността на ситуацията го изисква.
2. Държавите членки нотифицират Комисията за посочените в параграф 1 органи, компетентни да водят посочените в параграф 1 процедури, в рамките на [да се въведе конкретна дата 6 месеца от влизането в сила/прилагането на настоящия регламент]. Те незабавно уведомяват Комисията за всякакви последващи промени във връзка с тези структури.
3. Структурите, компетентни да водят посочените в параграф 1 процедури, си сътрудничат при разрешаването на трансгранични спорове, възникнали във връзка с настоящия регламент.

Член 16

За целите на прилагането на настоящия регламент компетентните органи си сътрудничат помежду си и с органите, отговарящи за извънсъдебното разглеждане на жалби и обезщетения, посочено в член 15.

По-специално, компетентните органи си предоставят своевременно информацията, необходима за изпълнението на задълженията им съгласно настоящия регламент.

Член 17

1. Държавите членки прилагат Директива 95/46/ЕО към обработването на лични данни, извършвано в съответната държава членка съгласно настоящия регламент.
2. Регламент ЕО № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета се прилага към обработването на лични данни, извършвано от ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП.

ГЛАВА IV

АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И МЕРКИ

Член 18

1. Държавите членки определят правила за установяване на подходящи административни санкции и мерки, които се налагат в случаи на нарушение на разпоредбите на настоящия регламент и предприемат необходимото за прилагането им. Санкциите и мерките са ефективни и пропорционални и имат възпиращ ефект.

До [24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] държавите членки съобщават на Комисията и на Съвместния комитет на европейските надзорни органи правилата, посочени в първия параграф. Те уведомяват незабавно Комисията и Съвместния комитет на европейските надзорни органи за всички изменения на тези правила.

2. При упражняване на правомощията си съгласно член 19, компетентните органи си сътрудничат тясно, за да се гарантира, че административните мерки и санкции постигат желаните по настоящия регламент резултати, и координират действията си с цел да се избегне евентуално дублиране и припокриване при прилагането им по отношение на трансгранични случаи.

Член 19

1. Настоящият член се прилага по отношение на следните нарушения:
 - а) основният информационен документ не съответства на член 6, параграфи от 1 до 3, и на член 7;
 - б) основният информационен документ не съдържа информацията, определена в член 8, параграфи 1 и 2, или тя не е представена в съответствие с член 8, параграф 4;
 - в) рекламно съобщение съдържа информация, свързана с инвестиционния продукт, която противоречи на информацията в основния информационен документ в нарушение на член 9;
 - г) основният информационен документ не се преразглежда и изменя в съответствие с член 10;
 - д) основният информационен документ не е бил предоставен своевременно в съответствие с член 12, параграф 1;
 - е) основният информационен документ не е бил предоставен безплатно в съответствие с член 13, параграф 1.
2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи са оправомощени да налагат поне следните административни мерки и санкции:

- а) заповед, забраняваща продажбата на инвестиционен продукт;
 - б) заповед, временно спираща продажбата на инвестиционен продукт;
 - в) предупреждение, което се оповестява публично и посочва отговорното за нарушението лице и естеството на нарушението;
 - г) заповед за издаване на нова версия на основния информационен документ.
3. Държавите членки гарантират, че когато компетентните органи са наложили една или повече административни мерки или санкции в съответствие с параграф 2, те имат правомощията да издават или да изискат от създателя на инвестиционния продукт или лицето, което го продава, да издаде пряко съобщение до засегнатия инвеститор на дребно, като му предоставят информацията относно административната мярка или санкция и го информират къде може да подаде жалба или иск за обезщетение.

Член 20

Компетентните органи прилагат административните мерки и санкции, посочени в член 19, параграф 2, като вземат предвид всички съпътстващи обстоятелства, включително:

- а) тежестта и продължителността на нарушението;
- б) степента на отговорност на отговорното лице;
- в) въздействието на нарушението върху интересите на инвеститора на дребно;
- г) дали отговорното за нарушението лице оказва сътрудничество;
- д) предишни нарушения от страна на отговорното лице.

Член 21

- 1. Когато компетентният орган е оповестил публично административни мерки и санкции, той едновременно с това ги съобщава на ЕБО, ЕОЗППО, и ЕОЦКП.
- 2. Веднъж годишно държавите членки представят на ЕБО, ЕОЗППО и ЕОЦКП обобщена информация относно всички административни мерки и санкции, наложени в съответствие с член 18 и член 19, параграф 2.
- 3. ЕБО, ЕОЦКП и ЕОЗППО публикуват тази информация в годишен доклад.

Член 22

Санкциите и мерките, наложени за нарушенията, посочени в член 19, параграф 1, се оповестяват публично без ненужно забавяне и съдържат поне информация за вида на

нарушението на настоящия регламент и самоличността на отговорния за това нарушение, освен ако такова оповестяване представлява сериозна заплаха за финансовите пазари.

Когато оповестяването би довело до непропорционално големи вреди за съответните страни, компетентните органи публично оповестяват санкциите или мерките без да посочват нарушителите.

ГЛАВА IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове по член 8, параграф 5, член 10, параграф 2 и член 12, параграф 4 се предоставя на Комисията за срок от [4 години], считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възрази срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 5, член 10, параграф 2 и член 12, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То влиза в сила в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага щом приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 5, член 10, параграф 2 и член 12, параграф 4, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът е възразил срещу него в срок от два месеца след нотификацията на Европейския парламент и на Съвета за съответния акт, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да правят възражения. Този период се удължава с [2 месеца] по искане на Европейския парламент или на Съвета.

Член 24

Управляващите дружества и инвестиционните дружества, посочени в член 2, параграф 1 и член 27 от Директива 2009/65/ЕО, и лицата, продаващи дялове в ПКИПЦК, както е определено в член 1, параграф 2 на същата директива, са освободени

от задълженията по настоящия регламент до [ОВ: моля нанесете дата 5 години след влизането му в сила].

Член 25

1. Четири години след влизането в сила на настоящия регламент Комисията го преразглежда. Преразглеждането включва общ преглед на практическото приложение на правилата, установени с настоящия регламент, като се вземат предвид промените на пазара на инвестиционни продукти на дребно. По отношение на ПКППЦК, както са определени в член 1, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО, прегледът ще оцени дали преходните разпоредби на член 24 от настоящия регламент се удължават или дали, след установяването на необходимите промени, разпоредбите относно ключова информация за инвеститора на Директива 2009/65/ЕО могат да бъдат заменени или приравнени на основния информационен документ по настоящия регламент. Прегледът включва и евентуално разширяване на приложното поле на настоящия регламент върху други финансови продукти.
2. След консултации със Съвместния комитет на европейските надзорни органи Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, по целесъобразност, от законодателно предложение.

Член 26

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [две години след влизането му в сила].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател